

AAV-001-0012151

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Sanskrit : Paper-IV(B)

(Elective-2) (Panchtantra – Mitrabhed)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012151

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

દરેક પ્રશ્નના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.

Write answer of **all** questions in main answer sheet.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં ચાર વિકલ્પોમાંથી કોઈપણ એક વિકલ્પ પસંદ કરીને ૨૦ લખો :

1 Select **one** answer out of **four** options and write : **20**

(૧) ‘દંતિલ’ કોનું નામ છે ?

(1) Whose name Dantil is ?

(A) જુગારીનું

(B) રાજાનું

(C) વેપારીનું

(D) નોકરનું

(૨) ગોરંભનું અપમાન કોણે કર્યું ?

(2) Who disrespected Gorambh ?

(A) રાજાએ

(B) સૈનિકે

(C) દારપાળે

(D) દંતિલે

- (૩) 'કીલ' એટલે શું ?
- (3) What is the meaning of કીલ ?
- (A) ખીલો
- (B) વૃક્ષ
- (C) થાંભલો
- (D) લાકડું
- (૪) માત્ર અવાજથી ડરવું જોઈએ નહીં ? – આ પ્રકારનો બોધ મિત્રભેદની કઈ વાર્તાનો છે ?
- (4) One should not fear by sound only – from which story of મિત્રભેદ: we find this lesson ?
- (A) ગોમાયુ – શિયાળની કથા
- (B) ખીલો ખેંચનાર વાનરની કથા
- (C) દંતિલ – ગોરંભની કથા
- (D) સિંહ – સસલાની કથા
- (૫) રાજાના દંતિલ સાથેના સંબંધો કાપી નાખવામાં કોની ભૂમિકા હતી ?
- (5) Who played the role to cut the relation between Dantil and the king ?
- (A) દ્વારપાળ
- (B) સૈનિક
- (C) ગોરંભ
- (D) મંત્રી
- (૬) કાગડાના બચ્ચાને કોણ ખાઈ જતું હતું ?
- (6) Who was eating on an often the chicks of the crow ?
- (A) કાળોનાગ
- (B) શિયાળ
- (C) બિલાડો
- (D) ગીધ

- (૭) લુચ્ચાઈથી ભરેલા બગલાને કોણે મારી નાખ્યો ?
- (7) Who killed the cunning crane ?
- (A) શિયાળે
- (B) કરચલાએ
- (C) કાગડાએ
- (D) ગીધે
- (૮) કોણે પોતાના બુદ્ધિચાતુર્યથી સિંહને મારી નાખ્યો ?
- (8) Who killed lion with his own intelligence ?
- (A) કરચલાએ
- (B) બગલાએ
- (C) સસલાએ
- (D) કાગડાએ
- (૯) અતિલોભી વ્યક્તિનું પ્રતીક કોણ છે ?
- (9) Which is the symbol of most greedy person ?
- (A) કરચલો
- (B) કાળો સર્પ
- (C) કાગડો
- (D) બગલો
- (૧૦) ‘ભાસુરક’ નામ કોનું છે ?
- (10) Whose name was Bhasuraka ?
- (A) કાગડાનું
- (B) સિંહનું
- (C) બગલાનું
- (D) કરચલાનું
- (૧૧) મિત્રભેદમાં ‘મંદવિસર્પિણી’ નામ કોનું છે ?
- (11) Whose name was Mandavisarpini ?
- (A) માંકડ
- (B) કાગડી
- (C) શિયાળવી
- (D) જૂ

(૧૨) મન્દવિસર્પિણીના મૃત્યુનું નિમિત્ત કોણ બન્યું ?

(12) Who become the reason in the death of Mandavisarpini ?

- (A) શિયાળ
- (B) કાગડો
- (C) માંકડ
- (D) સર્પ

(૧૩) ‘મત્કુળ’ નો અર્થ શો થાય ?

(13) What is the meaning of મત્કુળ ?

- (A) કાગડો
- (B) કરચલો
- (C) વાનર
- (D) માંકડ

(૧૪) ‘કથનક’ કોનું નામ છે ?

(14) Whose name is Kathanak ?

- (A) સિંહ
- (B) ઊંટ
- (C) કાગડો
- (D) શિયાળ

(૧૫) ‘મદોત્કટ’ નામ કોનું છે ?

(15) Whose name is Madotkata ?

- (A) સિંહનું
- (B) ચિત્તાનું
- (C) કાગડાનું
- (D) શિયાળનું

(૧૬) મદોત્કટને કોણે ઘાયલ કર્યો ?

(16) Who injured Madotkata ?

- (A) શિયાળ
- (B) ગજરાજ
- (C) ઊંટ
- (D) વરુ

(૧૭) ‘ગોમાયુ’ નામ કોનું છે ?

(17) Whose name was Gomayu ?

- (A) વાંદરાનું
- (B) બળદનું
- (C) શિયાળનું
- (D) સિંહનું

(૧૮) પંચતંત્રના રચયિતા કોણ છે ?

(18) Who is an author of Panchtantra ?

- (A) સોમદેવ
- (B) નારાયણ ભટ્ટ
- (C) સુદર્શન
- (D) વિષ્ણુ શર્મા

(૧૯) પંચતંત્રના પ્રથમ તંત્ર (વિભાગ)નું નામ શું છે ?

(19) What is the name of the first portion of Panchtantra ?

- (A) મિત્રપ્રાપ્તિ
- (B) મિત્રભેદ
- (C) કાકોલૂકીય
- (D) લબ્ધપ્રણાશ

(૨૦) પંચતંત્ર કેટલા વિભાગોમાં વહેંચાયેલું છે ?

(20) In how many portions Panchatantra is divided ?

- (A) બે
- (B) ત્રણ
- (C) પાંચ
- (D) ચાર

૨	પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં પ્રાણીકથાની ઉપાદેયતા જણાવો.	૧૦
2	Necessity of Fables in an ancient Indian literature.	10

અથવા / OR

૨	પંચતંત્રનો સંક્ષિપ્ત પરિચય આપો.	૧૦
2	Give brief introduction of પञ्चतन्त्रम्.	10

૩	ભારતીય કથાસાહિત્યમાં પંડિત વિષ્ણુશર્માના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૦
3	Evaluate the contribution of પण्डित विष्णुशर्मा to Indian Fable – Literature.	10

અથવા / OR

૩	પંચતંત્રકારની શૈલી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	૧૦
3	Write a detailed note on the style of the author of પંચતંત્રમ્.	10

૪	(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો :	૮
4	(A) Translate any two of the following passages :	8

(૧) एवं श्रुत्वा राजा चिन्तितवान् – “यन्मया जन्मान्तरेऽपि पुरीषोत्सर्गं कुर्वती कदापि विभटिका न भक्षिता । तद्यथाऽयं व्यतिकरोऽसंभाव्योममानेन मूढेन व्याहृतः, तथा दन्तिलस्याऽपीति निश्चयः । तन्मया न युक्तं कृतं यत्स वराकः संमानेन वियोजितः । न तादृक्पुरुषाणामेवंविधं चेष्टितं संभाव्यते । तदभावेन राजकृत्यानि, पौरकृत्यानि च सर्वाणि शिथिलतां ब्रजन्ति ।” एवमेव कथा विमृश्य दन्तिलं समाहूय निजाङ्ग वस्त्राभरणादिभिः संयोज्य स्वाऽधिकारे नियोजयामास ।

(૨) कस्मिचिद् वने भासुरको नाम सिंहः प्रतिवसति स्म । अथासौ वीर्यातिरेकानित्यमेवानेकान्मृगशशकादीन् व्यापादयन् न उपरराम । अथान्येद्युस्त्वनजाः सर्वे सारङ्ग वराहमहिषशशकादयो मिलित्वा तमभ्युपेत्य प्रोचुः – स्वामिन्, किमनेन सकलमृगवधेन नित्यमेव, चतस्तवै केनापि मृगेण तृप्तिर्भवति तत्क्रियतामस्माभिः सह समयधर्मः । अद्य प्रभृति तवात्रोपविष्टस्य जातिक्रमेण प्रतिदिनमेको मृगो भक्षणार्थं समेष्यति । एवं कृते तव तावत्प्राणयात्रा कलेशं विनापि भविष्यति, अस्माकं च पुनः सर्वोच्छेदनं न स्यात् ।

(૩) કસ્મિશ્ચિદ્વનોધેશે મદોત્કટો નામ સિંહ પ્રતિવસતિ સ્મ । તસ્ય ચાનુચરા
અન્યે દ્વીપિવાયસગોમાયવઃ સન્તિ । અથ કદાચિદિતસ્તતો ભ્રમભિદઃ
સાર્થભ્રષ્ટઃ કથનકોનામોષ્ટ્રો દૃષ્ટઃ । અથ સિંહ આહ – અહો, અપૂર્વમિદં
સત્ત્વમ્ । તજ્ઞાયતાં કિમેતદારણ્યકં ગ્રામ્યં વા ઇતિ । તચ્કૃત્વા વાયસ
આહ – ભોઃ સ્વામિન્ ગ્રામ્યોઽયમુષ્ટ્રનામા જીવવિશેષસ્તવ ભોજ્યઃ ।
તદ્વ્યાપાદ્યતામ્ । સિંહ આહનાહં ગૃહમાગતં હન્મિ ।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભસહિત સમજાવો : ૮

(B) Explain with reference to context any **two** of the following : 8

- (૧) સ્વભાવો નોપદેશેન શક્યતે કર્તુમન્યથા ।
- (૨) અતો ન શબ્દમાત્રાદ્ કર્તુમ ભેતવ્યમ્ ।
- (૩) અતોઽહં બ્રવીમિ – ‘યસ્ય બુદ્ધિર્બલં તસ્ય’ ઇતિ ।
- (૪) ભૂમિર્મિત્રં હિરણ્યં ચ વિગ્રહસ્ય ફલત્રયમ્ ।

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) મદોત્કટ સિંહની કથાનો બોધ
- (1) The concept of the story of મદોત્કટસિંહ.
- (૨) ચણ્ડલશૃગાલકથા ।
- (૩) દન્તિલ ગોરમ્ભયોઃ કથા ।
- (૪) મન્દવિસર્પિણી મત્કુળકથા ।